

Beknopt verslag commissie Wonen & Ruimte van de gemeenteraad Emmen op maandag 10 februari 2020 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H. Huttinga
Commissiegriffier	:	mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden	:	de heer R. van der Weide
De commissieleden	:	de heer M. Meijer (VVD), de heer J. Grethe (50PLUS), mevrouw N.D.T. de Graaf (D66), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kiliñci (PvdA), mevrouw M.E. Harms (PvdA), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer T. Kuilder (PVV), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer H.H. van Ommen (GroenLinks)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium

De heer Van der Weide (wethouder) meldt in antwoord op een eerdere rondvraag van GroenLinks dat de Duindoorn deel uitmaakt van de projecten inzake wortelopdruk, uit te voeren in de periode januari-april. Komend najaar wordt de beplanting aangebracht.

Voorzitter Huttinga verzoekt alle raads- en commissieleden de begin februari verzonden enquête 'Democratie in actie' uiterlijk 14 februari a.s. alsnog zo volledig mogelijk in te vullen en terug te sturen. College, ambtenaren, raad en een aselecte groep inwoners doen mee. In maart zal het externe bureau de rapportage opleveren.

3. Presentatie rapport RKE-onderzoek AREA

De heer Timmerman (voorzitter RKE) en **mevrouw Van Beek (Twynstra Gudde)** houden de presentatie.

9. Onderwerpen ter bespreking

9B. Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie Emmen (RKE) 'Bijdrage AREA aan strategische doelstellingen van de gemeente Emmen'

Eerste termijn

Wakker Emmen stelt vast dat de conclusies van de RKE – geen overkoepelende strategie, concrete doelen of prioritering, niet-meetbare resultaten, de koppeling resultaten-middelen is niet te beoordelen, samenwerking in regioverband is niet efficiënt – de gemeente de afgelopen jaren bij (de communicatie over) het afvalbeleid samen met AREA zoekende was en is. B&W nemen de conclusies en aanbevelingen ter harte en menen dat het met het nieuwe Kaderplan Afval allemaal goedkomt. De fractie moet er eerst van overtuigd raken dat de gemeente de regie terugkrijgt. Want het nieuwe afvalkaderplan laat lang op zich wachten, de leegfrequentie wordt ongeoorloofd gewijzigd – hiervoor is een reparatiebesluit nodig –, de afvalstoffenheffing, de hoeveelheid restafval en het percen-

tage afgekeurde PMD-afval zijn relatief erg hoog en de inwoners vinden de dienstverlening onder de maat. Hierover communiceert de gemeente verre van voldoende met de inwoners. Gezien de snelle ontwikkelingen zijn vele varianten van afvalinzameling denkbaar: diftar, nascheiding of meer soorten containers. Het is de vraag of het nieuwe Kaderplan Afval hierop kan inspelen en of samenwerking in regioverband mogelijk blijft. De fractie gaat ervan uit dat dit rapport een wake-upcall is voor B&W, die doordrongen moeten zijn van de noodzaak tot nieuw beleid dat recht doet aan de bewonerswensen via duidelijke prioritering en SMART'e opdrachten aan AREA.

PvdA leest duidelijk de historie en verbeterpunten terug in het rapport. Interessant is of en in hoeverre de raad betrokken is vanuit kaderstelling en controle. De RKE stelt vast dat er geen overkoepelende strategie is richting AREA inclusief (de verhouding tussen) doelen voor duurzaamheid, milieu, werkgelegenheid, arbeidsparticipatie en regionale samenwerking. Wat de gemeente hierbij zelf wil, is voor de PvdA de eerste stap die gezet moet worden in de vorm van integrale strategie, uit te werken in een kaderplan. De gezette stappen lijken een herhaling van eerdere stappen. De PvdA wil dat de raad meegenomen wordt in de brede strategie, die verdergaat dan het Kaderplan Afval. Zijn de aanbevelingen al deels in gang gezet en hoe en wanneer gaat het college de overige uitvoeren? Hoe wordt de raad hierbij betrokken?

CDA spreekt van een zeer helder onderzoeksrapport, dat tegelijk een spiegel naar de gemeente is. Zij is nog niet aan de vijf doelen (lagere kosten, duurzaamheid, serviceniveau, werkgelegenheid en arbeidsparticipatie) toegekomen. Werkgelegenheid betekent i.c. niet zoveel mogelijk personeel bij AREA, maar dit zo efficiënt mogelijk inzetten en tegelijk de activiteiten behouden voor de regio, in plaats van ze na een grootschalige fusie over te hevelen naar andere landsdelen. De afgelopen jaren is tijd verspeeld aan de discussie met Coevorden en Hoogeveen over de koers; hier lijkt weer één lijn in te zijn gekomen. Het CDA denkt dat dit nog steeds kan binnen de kaders van de bij AREA aangesloten huishoudens. Dan moet de gemeente wel in regioverband werken aan een gezamenlijke strategie voor AREA. Diens basistaken (o.a. serviceniveau, lage kosten en duurzaamheid) zijn al heel complex en toevoeging van arbeidsparticipatie vraagt daarbij om een prijskaartje. Dit kan betekenen dat de afvalstoffenheffing kostendekkend moet zijn, maar er voor arbeidsparticipatie een andere dekking komt. De gemeente Emmen scoort slecht op de VANG-doelstelling; daar Coevorden nog slechter presteert moeten de gemeenten in regioverband elkaar kunnen vinden om tot verbeteringen te komen. De tweede aanbeveling van een gezamenlijke regiokoers is vrij ingewikkeld. De drie gemeenten kunnen het als eigenaren met elkaar eens zijn, de zoektocht voor het CDA is of dat ook als opdrachtgever en afnemer geldt. Pas dan is een heldere, eenduidige strategie te formuleren.

VVD krijgt dankzij het rapport een goede inkijk in de verhoudingen tussen AREA en de gemeente. De VVD wordt niet blij van de stevige conclusies van Twynstra Gudde. De belangrijkste is dat de opdrachtgeversrol van de gemeente onvoldoende wordt uitgevoerd, zowel door het college (als eerstverantwoordelijke) als indirect door de raad. Dat is desastreus bij het overheidsgestuurde AREA. Er zijn onvoldoende prikkels om vanuit eigen bedrijfsbelang te werken aan kostenbeheersing en verhoging van productiviteit en dienstverlening, want de prijzen worden op basis van historische kostprijs en niet marktconform bepaald. De inwoners betalen hiervoor een te hoge prijs. Initiatieven tot betere service moeten vanuit de raad komen in plaats van AREA. De gemeente faalt bij het halen van de VANG-doelstellingen, wat de burgers veel geld gaat kosten de komende jaren. B&W leveren nog onvoldoende inspanningen bij het verstevigen van de opdrachtgeversrol. De Emmense situatie is lastig, daar opdrachtgever en aandeelhouder van AREA vrijwel dagelijks overleggen op het gemeentehuis. Hierdoor komt het verschil in belangen niet uit de verf. De fractie concludeert dat er veel werk aan de winkel is en het hiervoor ook al '5 voor 12' is. De VVD wil een stevige discussie over versterking van de opdrachtgeversrol in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. AREA is een overheidsbedrijf, maar moet als marktpartij fungeren. De gemeente stelt eisen

waaraan AREA moet voldoen. De gemeenteraad moet meer de koers en prioriteiten bepalen. Wanneer komt het college met een discussiestuk c.q. plan van aanpak?

LEF! meent dat de gemeente niet het maximale haalt uit de afspraken met AREA, de doelen, sociaal ondernemerschap en arbeidsparticipatie en ook afvalscheiding. Dit staat in schil contract met de ambities in het college- en Bestuursakkoord 'Samen investeren'. De gemeente maakt er een rommeltje van, maar doet via ondersteuning wel een groot beroep op inwoners om hun afval beter te scheiden. Hoe fair is dat in een zelfbenoemde focusgemeente van Nederland Schoon? De raad ondertekent de Statiegeldalliantie, neemt LEF!-moties over gebiedsadoptie over en sluit zich aan bij de Regio Deal over arbeidsparticipatie. De vraag is hoe dit zich verhoudt tot 'het maximale eruit halen'. De neuzen in de regio lijken weer dezelfde kant op te staan en de inhaalslag is opgestart. Wat zijn de B&W-ambities ten aanzien van de aanbevelingen in het rapport?

ChristenUnie is benieuwd naar de reactie van het college op de ambities bij de aanbevelingen. Complimenten voor het prima rapport van Twynstra Gudde. De fractie sluit zich aan bij de concrete vragen van Wakker Emmen.

D66 memoreert zijn oproep om keuzes te maken bij de ambitie in het Bestuursakkoord om te investeren in een duurzame gemeente. Dit lijkt voor dit college nog steeds moeilijk, dat blijft hangen in goede bedoelingen. D66 wil graag een grote verbetering hierin. Goed te lezen dat B&W hieraan willen werken. Het nieuwe Kaderplan Afval ziet de fractie graag tegemoet. Het moet concrete doelen bevatten om duurzaam om te gaan met afvalinzameling en -verwerking om te komen tot een circulaire economie. D66 ziet in het nieuwe kaderplan ook graag de ambitie terug hoe zorgvuldig om te gaan met de afvalstoffenheffing. Dit maakt voor inwoners de bestemming van hun kosten duidelijk. De afvalstoffenheffing is niet bedoeld voor het sociaal domein. Hoe gaan Coevorden en Hoogeveen om met AREA? Zetten zij ook stappen in het verbeteren van de regiosamenwerking?

50PLUS complimenteert de RKE en Twynstra Gudde. De fractie vindt het zeker geen goede zaak dat de doelstellingen nog lang niet gehaald worden. Hiertoe moet een betere afstemming met beide andere regiogemeenten komen. AREA moet zich ervan bewust zijn, serieus met die doelen om te gaan. Zo werd op een brief van medio 2018 over terugdringen van de hoeveelheid afval, pas in november 2018 een excuusbrief ontvangen. Hierin werd de reactie voor januari 2019 toegezegd, maar die is tot op heden uitgebleven. Hoe kan dit? Is AREA nog wel in control?

Reactie college

Wethouder Van der Weide dankt de RKE en Twynstra Gudde voor hun werk. Veel zaken in het rapport zijn herkenbaar, waarover B&W hebben gesproken en die deels al in werking zijn. In de doelen van het Kaderplan Afval zijn de laatste jaren zeker stappen gezet. Doel is 100 kg. restafval. Emmen zit in de staart van het Drentse peloton, maar heeft sinds 2014 de hoeveelheid wel teruggebracht van 270 naar 200 kg. Voorts is in Emmen het nodige geïmplementeerd zoals de sorteerstraten, PMD-containers en de frequentie van de grijze container. De discussie over de toekomst van AREA in de laatste 4-5 jaren had impact op de regiosamenwerking. Inmiddels is voor de drie gemeenten het uitwerkingsplan van de strategie vastgesteld. Dit zal weer rust en het nodige vertrouwen geven in de samenwerking. Enkele kritische vragen over de VANG-doelstellingen zijn terecht, maar gemeenten met diftar of omgekeerd inzamelen hebben minder afval en een hoger scheidingspercentage. Emmen heeft voor een wat langzamere koers gekozen, te vervatten in het nieuwe Kaderplan Afval. Rond komende zomer (juni of september) komt dit in de raad, waarbij het realisatietempo voor de VANG-doelen wordt bepaald. De vraag is of werkgelegenheid en arbeidsparticipatie hierin thuishoren; wellicht is een overkoepelend strategiedocument over AREA passender. B&W moeten hier nog over besluiten, ook over het tempo van uitvoeren van de aanbevelingen. Door dit complexe proces is de grote achterstand niet zomaar in te lopen. Daarbij komen nog de reuring over

de toekomst van AREA en de wisselingen in functies bij zowel AREA als de gemeentelijk accountmanager. In regioverband is in 2019 al een belangrijke stap gezet door middel van het naar het bestuurlijk niveau tillen van het operationeel accounthoudersoverleg tussen de drie gemeenten. Dit zal uiteindelijk zorgen voor betere sturing en daarmee tijds- en kwaliteitswinst bij AREA.

Wakker Emmen vraagt in hoeverre een raadsbesluit in Emmen over het nieuwe Kaderplan de samenwerking in AREA-verband onmogelijk kan maken.

Wethouder Van der Weide denkt dat als elk van de drie gemeenten een complex systeem bedenkt, zodat zij voor AREA drie totaal verschillende klanten worden, samenwerken iets moeilijker wordt maar niet onmogelijk. AREA heeft uit efficiency baat bij zoveel mogelijk overeenkomsten. Daarnaast moet lokaal maatwerk (VANG-doelen en inzamelsystematiek) mogelijk zijn. Naast het Kaderplan Afval moet er een overkoepelende strategie voor AREA komen met zaken als duurzaamheid, opdrachtgevers- versus aandeelhoudersrol, werkgelegenheid en arbeidsparticipatie. Over of het twee losse documenten worden of één gezamenlijk stuk, moeten B&W nog besluiten.

PVV informeert in hoeverre alle extra doelstellingen c.q. ambities een negatief effect hebben op de kerntaken van AREA: een zo ruim mogelijk dienstenassortiment met maximale kwaliteit tegen minimale prijs voor de inwoners van de gemeente Emmen.

Wethouder Van der Weide antwoordt dat daarvoor eerst de kerntaken van AREA vast moeten komen te staan. Naast afvalinzameling, milieustraat en reiniging biedt het bedrijf meer kansen; dit moet tegen het prijskaartje worden afgewogen.

VVD vraagt naar de consequenties als na vaststelling van het nieuwe Kaderplan Afval de doelstelling 100 kg. restafval ook in 2020 niet wordt gehaald.

Volgens **wethouder Van der Weide** is de realiteit dat geen enkele Drentse gemeente op dit moment dit doel haalt. Het Rijk stuurt financieel op reductie van restafval via de afvalverbrandingsbelasting: hoe meer kilo's restafval, hoe hoger het afvaltarief wordt.

50PLUS vraagt of AREA openstaat voor initiatieven van burgers, gezien de eerder aangehaalde brief. De fractie zal de wethouder zometeen de brief van een inwoner overhandigen.

Wethouder Van der Weide kan niet op individuele gevallen ingaan, maar neemt graag kennis van de brief. Bij een klacht moet er een gesprek komen met klager.

LEF! betoogt dat aanbevelingen hand in hand gaan met SMART formuleren. De reactie dat het college hier nog niet over heeft besloten, maar hierop terugkomt bij de raad, is niet al te SMART. De fractie kan zich vinden in een gezamenlijke strategie met lokaal maatwerk. Een nieuw systeem met nieuwe doelen en projectmanagers is niet echt wenselijk, een pragmatische oplossing is beter.

Wethouder Van der Weide kan over het Kaderplan Afval redelijk SMART zijn, omdat de procesplanning al gereed is en het plan in uitwerking is. Over de uitwerking van alle ambities kan hij nu niet uitweiden, omdat het college daarover nog niet heeft besloten.

Tweede termijn

PvdA merkt dat de wethouder geen antwoord kan geven op het tweede strategische plan. De fractie pleit ervoor dat de raad daar nauw bij betrokken wordt.

CDA betreurt dat B&W, net als de RKE, meteen de koppeling leggen tussen de vijf VANG-doelstellingen en de kosten, terwijl op zo slim mogelijke wijze duurzame afvalstromen centraal moet staan. Dan zijn lagere kosten alleen maar mooi meegenomen. De wethouder zegt terecht dat daarvoor afstemming tussen de drie gemeenten nodig is. Hun omvang van 88.000 aansluitingen leent zich voor efficiënt werken, zo blijkt uit eerder onderzoek. Werkgelegenheid is van belang voor het intact houden van de know-how binnen de regio. Dan is ook arbeidsparticipatie beter vorm te geven. De fractie ziet liever af van het vermengen van alle ingrediënten tot één massief plan; werkgelegenheid en participatie zijn een afzonderlijke opdracht naar het bedrijf AREA. Daar hangt naar aard ook een afzonderlijk prijskaartje aan, los van de afvalstoffenheffing. Dat de drie gemeenten mede-eigenaar zijn, moet dat proces vergemakkelijken. Positief is al dat de Arbeidsmarktregio veel meer banenafspraken heeft gecreëerd dan de taakstelling. In tegenstelling tot meerdere betogen

is het serviceniveau van AREA allerm minst bedroevend: het bedrijf doet uitstekend zijn best en de containers worden meestal keurig geleegd. Dat er weleens iets misgaat, is niet ongewoon bij 88.000 aansluitingen.

VVD stelt dat in het nieuwe kaderplan de klant met een gunstige prijs is te prikkelen. Dan slaat de gemeente twee vliegen in één klap en het is een prettigere boodschap dan dat de tarieven stijgen omdat de mate van afvalscheiding achterblijft.

CDA is het daar helemaal mee eens. Het gaat om de driehoek van financiële prikkel, inzamelingsystematiek en ook serviceverlening en voorlichting. De klant belonen is mooi, het wordt lastig als de financiële prikkel negatief wordt ingezet, zoals bij diftar. Denkkelijk doelt de VVD daar niet op.

VVD bedoelde dat inderdaad niet zo. Als het huidige scenario doorgaat, zal het tarief stijgen en is de boodschap dat de klant beter zijn best moet doen. Voor goedwillenden is die boodschap helemaal niet prettig. Daarom werkt positief prikkelen beter.

Wakker Emmen krijgt veel signalen waaruit blijkt dat de service en verlening flink voor verbetering vatbaar zijn. Bijvoorbeeld een grijze container die 26 dagen niet wordt geleegd en sorteerstraten waar veel afval wordt bijgeplaatst omdat de containers te vaak vol zijn. Daarbij heeft elke inwoner elke dag met afval te maken, dus moet de service een van de hoogste prioriteiten zijn.

CDA is alleen maar ontzettend blij met het terechte statement van Wakker Emmen dat de medewerking van alle partijen gezamenlijk nodig is.

Reactie college

Wethouder Van der Weide betoogt dat juist ook de maatregel om niet twee- maar driewekelijks te legen, enerzijds heeft te maken met de VANG-doelstelling en anderzijds is bedoeld als taakstelling richting AREA om het tarief niet te laten stijgen. Bij de integrale strategie komen B&W afhankelijk van het type besluit bij de raad terug. Dat kan een document of een mondelinge reactie zijn.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken. Het college heeft rond de zomer een raadsvoorstel voor het nieuwe Kaderplan Afval toegezegd, als afgeleide van de conclusies van RKE en Twynstra Gudde. Dit zal ertoe leiden dat de aanbevelingen richting college als sturingsmiddel worden aangereikt.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Rondvraag

VVD heeft twee vragen. 1) De onlangs gepresenteerde plannen voor een zonneroute langs de A37 zien er veelbelovend uit. Het is een mooie kans voor duurzame energieopwek op een esthetisch verantwoorde plek, met als bijkomend voordeel de integratie met een geluidswal. Parc Sandur heeft het verkeer op de A37 zien toenemen van minder dan 10.000 naar 30.000 verkeersbewegingen. Hoe staat de gemeente in dit project en heeft het college hier aandacht voor? 2) Op Facebook verscheen een bericht van Werkgroep Hond van de Grote Rietplas met concrete voorstellen voor een hondenstrand. Zijn B&W op de hoogte van de plannen? De EOP's niet, namelijk.

Wethouder Van der Weide beantwoordt beide vragen. 1) B&W hebben zeker aandacht voor het zonnerouteproject langs de A37. Het project biedt qua duurzaam grondgebruik mooie kansen. Rijkswaterstaat heeft als initiatiefnemer in vroegtijdig stadium de drie gemeenten Hoogeveen, Coevorden en Emmen en de provincie nauw betrokken bij het proces. De planfase is in uitvoering. Na uitwerking van de businesscase wordt die gelijktijdig aan de drie raden voorgelegd. De Structuurvisie Zonneakkers biedt geen ruimte rond de A37; hier moet nog een RO-oplossing voor komen. 2) De wethouder heeft met de werkgroep gesproken. Er zijn verschillende initiatieven bij de Rietplas, zoals ruimte voor diverse gebruikers, onder wie hondenbezitters. Het overleg met de afdeling Groenbeheer is gaande; hieruit moet komen wat wel of niet wenselijk is, in relatie tot alle gebruikers. De heer Van der Weide ontvangt na de vergadering graag de tekst van het Facebookbericht.

LEF! heeft twee vragen. 1) Kan de raad het conceptplan voor het Windfonds Pottendijk ook ontvangen? 2) LEF! ontving de antwoorden op de schriftelijke vragen over Pottendijk. Bij dat overlegritme zitten de aardappels al (bijna) in de grond en dat heeft nogal wat impact op agrarische bouwplannen, gezien de grondverplaatsing van dien. Kan die ook eventueel on hold worden gezet in afwachting van het NVWA-onderzoek naar schadelijke ziekteverwekkers? Zodra dit rapport beschikbaar is, graag delen met de raad. De beeldvorming in het antwoord bij de wijze waarop de agrarische sector dit ontvangen heeft, lijkt in tegenstelling met de werkelijkheid. Stemt het college zijn antwoorden nog af met de sector?

Wethouder Van der Weide beantwoordt beide vragen. 1) Het is nog te vroeg om het concept naar de raad te sturen. Het Gebiedsplatform Pottendijk is het eerst aangewezen overlegorgaan en het fonds is op verschillende manieren vorm te geven. Zodra overeenstemming is in het gebied, zal het plan naar de raad gaan. 2) Complicerend is dat bij dit traject veel instanties een rol hebben. De gemeente kan vanuit haar rol met name op de grondkwaliteit controleren en die taak voldoet. Haar rol in grondverplaatsing is nog onbekend: deze toezicht- en handhavingsvraag wordt intern afgestemd. Het college heeft al gesproken met LTO. De beantwoording aan LEF! is nog niet voorgelegd aan LTO, daar die vooral feitelijk van aard is.

Wakker Emmen is zeer verheugd met het besluit om het sociaal-cultureel centrum en de bibliotheek in Nieuw-Amsterdam te verhuizen naar de Oldersheem. Komt na de sloop van de vrijkomende panden nog een herontwikkeling? Zo ja, zit hier een bepaalde tijdsperiode aan vast?

Wethouder Van der Weide antwoordt dat het B&W-besluit alleen de verhuizing betreft. Na de sloop worden de mogelijkheden voor herontwikkeling bekeken, daar het om centrumlocatie gaat. De wethouder laat een nadere schriftelijke reactie verzorgen door wethouder Otter op het moment dat er meer duidelijkheid over is.

Wakker Emmen heeft twee vragen. 1) Hoe wordt de 75.000 euro voor bestrijding van de eikenprocessierups besteed? Er zijn veel opties en de gemeente kan leren van effectieve maatregelen in buurgemeenten. 2) De raad moest uit het Dagblad vernemen van de bouw van een mestvergasser bij het bedrijf Stercore. Is dit al bij het college bekend? Zijn er vergunningen nodig, zoals een MER-beoordelingsbesluit? Bevat de omgevingsvergunning ook al een uitgebreide milieu- of natuurvergunning? Zo ja, heeft het college die al ingezien?

Wethouder Van der Weide beantwoordt beide vragen. 1) De 75.000 euro is extra geld. De laatste hand wordt gelegd aan een beheerplan ter invulling. In een raadsbrief wordt de exacte besteding nog uiteengezet. Duidelijk is dat het enerzijds preventief wordt ingezet via biodiversiteit in bepaalde gebieden en anderzijds bestrijdend; met name in stedelijk gebied omdat daar de volksgezondheid en veiligheid eerder in het gedrang zijn. 2) De ontwikkeling past in het bestemmingsplan. Bijzonder is dat de provincie i.c. bevoegd gezag is bij de vergunningen. De afdeling Economie en de RUD zijn vroegtijdig betrokken. Op technische vragen is de afdeling bereid te antwoorden.

Wakker Emmen benadrukt niet met maatregelen en investeringen te wachten op het beleidsplan inzake de eikenprocessierups, omdat de gemeente dan te laat in actie komt.

CDA meldt een eigen initiatief door 50 nestkastjes op te hangen. Juist dat is een voorbeeld van adequate kortetermijnmaatregelen om de eikenprocessierups te bestrijden.

Voorzitter Huttinga constateert dat dit een verzoek aan de gemeenschap is en geen vraag. Met name in de gemeente Westervelde zijn op dit moment zeer veel ervaringen met nestkastjes.

Wakker Emmen vult aan dat Buurtbeheer voor 7,50 euro per stuk mooie nestkastjes maakt voor met name de vogelsoorten die de rupsen graag eten. Dit als tip voor alle inwoners. Van belang is dat de kastjes dan wel zo snel mogelijk worden opgehangen.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Verklaring van algemeen belang voor gescheiden inzamelen PMD en GFT bij maatschappelijke organisaties

Eerste termijn

PVV wil graag een reactie op de veronderstelde positieve correlatie tussen afvalscheiding en reductie in zwerfafval, met name in relatie tot een eventueel bezwaar van een marktpartij. Is er voldoende rechtvaardiging om van de Mededingingswet af te wijken? Hoe draagt afvalscheiding betekenisvol bij aan het verminderen van zwerfafval en het primaire doel van het Schoon Belonen-programma?

GroenLinks juicht dit voorstel toe. Naast scholen zou deze verklaring veel breder moeten gelden, graag zo snel mogelijk ook voor sport- en andere verenigingen.

VVD vindt het een goed plan dat verenigingen hun PMD apart aanbieden, daar gescheiden inzameling duur is. Bovendien worden kinderen e.a. bewuster van afvalscheiding. Na het bewerkelijke inrichten van het systeem, wellicht ondersteund door de gemeente, zullen de resultaten komen boven drijven. Goede zaak dat 'doorzetters' als plasticambassadeurs bij het project worden betrokken en dat, naast de provincie en de Rabobank, ook de gemeente de mogelijkheden van deze inzet onderkent. Als tegenprestatie moeten maatschappelijke organisaties acties houden tegen het toenemende zwerfafval, onder coördinatie van de afvalcoach. Dit systeem biedt veel kansen die nu niet worden benut, zoals landelijke opruimdagen en de onvoldoende zichtbare organisatie van Emmen Schoon. De VVD ziet graag een oplossing voor eventuele juridische bezwaren.

50PLUS meent dat de gemeente altijd moet openstaan voor ideeën van bewoners of ondernemers. Dit roept om steun voor de plasticambassadeurs. Ook het hergebruik van de grondstof van PET-flessen – in later stadium ook van blikjes – moet worden opgenomen in Emmen Schoon.

D66 vindt gescheiden afvalinzameling voor maatschappelijke organisaties een goed plan, dat voor betere recycling zorgt. Goed te zien dat plasticambassadeurs een rol krijgen. D66 sluit zich voor het overige aan bij het betoog van de VVD.

ChristenUnie sluit zich aan bij de vorige betogen. Dit is een prima plan dat enthousiast moet worden uitgevoerd. De fractie meldt dat na elk weekend veel afval bij recreatiegebied Het Appeltje ligt vanwege gebrek aan afvalbakken. Verzoek aan de gemeente om deze daar ook te plaatsen.

LEF! memoreert dat de betrokken wethouder in 2017 het zwerfafvalplan met de raad deelt, met o.a. afspraken met primair en voortgezet onderwijs over adoptie en voorlichting. Fijn dat de scholen weer voorkomen in dit goede plan. Is dit een vervolg op 2017 of zijn er tussentijds acties geweest? Om de jeugd te motiveren tot afvalscheiding is 'gamification' het overwegen waard. Daarbij wordt het in een (app-)spelvorm gegoten met (geldelijke) beloning voor de club, zoals in Nieuw-Schoonebeek gebeurt door kinderen oud ijzer te laten inzamelen voor zakgeld. Bewustwording bij de jeugd is echt nodig gezien de grote hoeveelheid rondzwerfende blikjes en flesjes.

Wakker Emmen vindt het heel bureaucratisch dat iedereen zijn afval gescheiden moet aanleveren, maar dit voor basisscholen en sportverenigingen nog steeds niet kan. Kinderen wordt thuis al bewustzijn bij gebracht, maar op school is dat niet mogelijk terwijl de gemeente expliciet voor bronnscheiding kiest. Via deelname aan Schoon Belonen kunnen die organisaties zwerfafval tegengaan. Positief is de aansluiting van de plasticambassadeurs. De hoeveelheden zwerfafval in berm en bossen zijn werkelijk absurd; voor dit probleem kan niet genoeg aandacht zijn. De raad moet verklaren dat gescheiden afvalinzameling bij organisaties een dienst van algemeen belang is. Geen enkel probleem voor Wakker Emmen: gewoon doen. In een Dagblad-artikel stond dat eventuele

meerkosten van Nederland Schoon voor de gemeenten zijn. Om welke kosten gaat het en hoeveel zijn die? Is het bekend dat aan deelname aan het programma ook kosten zijn verbonden? Het laatste komt de fractie niet bepaald motiverend over.

PvdA hecht grote waarde aan de circulaire economie en dus ook aan afvalscheiding voor hergebruik. Het voorstel heeft in zich dat iedereen een voorbeeldfunctie vervult. Voorts beïnvloedt PMD-inzameling de gemeenteambities positief bij minder restafval en gedragsverandering. Scholen en sportverenigingen kunnen een voorbeeldrol vervullen met dit plan, ondersteund door hulpmaterialen als kliko's en leskoffers. De beloning is minder kosten door het aanbieden van restafval. In dit prima plan is de samenwerking toe te juichen met de plasticambassadeurs, die heel goed werk doen – een prachtig voorbeeld van een burgerinitiatief. Bezwaren van marktpartijen zijn te verwachten omdat er bedrijfsafval aan hen wordt onttrokken. Het maatschappelijk belang vindt de fractie even belangrijk. Bij bezwaren hoopt de PvdA dat er in overleg een oplossing wordt gevonden.

CDA is groot voorstander van afvalscheiding, zeker bij scholen en sportverenigingen. Het probleem bij bedrijfsafval is niet toestemming voor scheiding, maar forse kosten. Goed dat Schoon Belonen deze organisaties laat aanhaken op de routes van huishoudelijk afval. Als beoogd effect wordt genoemd bijdrage aan de VANG-doelstelling van 100 kg. restafval per persoon. Het afval van maatschappelijke organisaties meenemen in reguliere inzamelroutes leidt tot meer restafval, zonder dat er meer inwoners zijn. Of blijft de gemeente dit als bedrijfsafval aanmerken? De financiering is geregeld tot 2022, hopelijk ook daarna voor de bewustwording. Zijn er kosten verbonden aan deelname aan Schoon Belonen? Of gaan scholen en sportvereniging een soort afvalstoffenheffing betalen?

Reactie college

Wethouder Van der Weide zegt dat de wens al veel langer bestaat om PMD-afval bij scholen en sportverenigingen in te zamelen, maar de wet ziet dit als bedrijfsafval. De verklaring door de raad zorgt ervoor dat AREA rechtmatig dit afval kan inzamelen door aan te sluiten bij Schoon Belonen. Emmen is niet altijd zichtbaar een focusgemeente, maar op enkele plekken biedt zij de nodige (materialen)support in een wijk of op scholen met burgerinitiatieven om zwerfafval te bestrijden. Dit programma is voor scholen en sportverenigingen een win-win voor afvalscheiding én vermindering van zwerfafval. Minder bedrijfsafval betekent minder handlingkosten en het draagt bij aan bewustwording voor later. PMD-inzameling bij deze organisatie zal de VANG-doelstelling iets vertekenen, maar niet veel daar deze hoeveelheid relatief klein is vergeleken met het huishoudelijk afval.

PVV doelde meer op de mogelijke juridische consequenties door af te wijken van de wet. Schoon Belonen richt zich op zwerfafval en dit gaat over scheiding van bedrijfsafval.

Wethouder Van der Weide antwoordt dat dit verband niet zo scherp is. Het gaat om het ophalen van de PMD-fractie bij scholen en sportverenigingen en afvalreductie aanmerken als algemeen belang. Al 100 gemeenten hebben dit eerder aan Schoon Belonen gekoppeld, wat het nodige vertrouwen geeft bij de juridische toets. Het zwerfafvalprogramma past hier goed in. De aangestelde coördinator gaat alle initiatieven faciliteren, van lesprogramma's op scholen tot opruimacties in wijken en buurten. De gemeente krijgt circa 1,10 euro om activiteiten te organiseren en zwerfafval aan te pakken. Daarvan wordt 25.000 euro gereserveerd om dit programma te financieren. De zwerfafvalvergoeding geldt tot 2022. Landelijk speelt de discussie om die gelden overeind te houden, daar veel gemeenten hiermee zwerfafval proactief (laten) aanpakken. B&W hebben hoop op een goede afloop en zijn blij met de enthousiaste reacties uit de raadscommissie op dit voorstel.

Tweede termijn

VVD weet dat er het nodige gebeurt op het gebied van zwerfafval. Zo was een filmpje te zien waarin de wethouder en een afvalcoach optraden. Toch kan de zichtbaarheid nog wel iets groter. Als de actie een enorm succes wordt en het programma vol zit, zijn er nog mogelijkheden de actie uit te rollen naar alle scholen in de gemeente?

Wakker Emmen vraagt zich af hoe, na fiattering van deze verklaring, het programma wordt gecommuniceerd met alle scholen en sportverenigingen om voor maximale deelname te zorgen.

Reactie college

Wethouder Van der Weide denkt dat met dit voorstel de helft van de scholen is te voorzien. Dit is aan de veilige kant: de deelname in andere gemeenten is 20-25%. Hopelijk wordt het zo'n groot succes dat het college met een extra budget van 25.000 euro naar de raad kan komen. De gemeente faciliteert daarbij kosteloos materialen voor scholen en sportverenigingen.

Wakker Emmen weet dat na telefonische afspraak inwoners materialen en afvalzakken gratis thuis afgeleverd krijgen. Maar de app toont een prijslijst voor afvalzakken en andere hulpmiddelen.

Wethouder Van der Weide is blij met dit signaal, want hierover moet geen verwarring zijn. Hij laat dit intern nagaan hoe dit in de praktijk wordt ingestoken. Gratis faciliteren is het uitgangspunt. Na het raadsbesluit gaat de bezwaarperiode lopen. Hierna wordt in samenspraak met de plasticambassadeurs en AREA bekeken wie wat en waar gaat inzamelen, waarna scholen en sportverenigingen zo snel mogelijk worden aangeschreven.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking

9A. Brief college inzake quick wins Hoofdstraat Zuid/Wilhelminastraat (op verzoek van D66)

Eerste termijn

D66 pleit al jaren voor een betere inrichting van de Hoofdstraat-Zuid. B&W zegden oktober 2017 toe, de raad hierover te informeren. Oktober 2018 agendeerde D66 dit nog maar weer eens, waarop het college op korte termijn vervolgoverleg zou voeren om enkele quick wins ad 50.000 euro naar voren te halen. In de commissie van oktober 2019 herinnert D66 opnieuw aan deze toezegging en vraagt of er meer mogelijkheden zijn dan sec lantaarnpalen, plantenbakken en heggen. Het college beaamde daarop, inderdaad in die richting te denken. De huidige status van quick wins zijn twee nieuwe lantaarnpalen en één te verplaatsen lantaarnpaal, dus geen groen of andere zaken. Volgens D66 is er met het budget meer mogelijk. Daar de fractie haar zorgen over de Hoofdstraat-Zuid voor het eerst al in 2013 uitte, zijn de quick wins eerder 'slow losses' geworden. Dit getuigt niet van een betrouwbare overheid. Hoe denken de andere fracties hierover?

Wakker Emmen weet dat het proces zorgvuldig is doorlopen met vele belanghebbenden, wat weer veel ideeën en meningen oplevert. Dit kost nu eenmaal tijd. Nog niet helemaal duidelijk is of het budget volledig wordt opgemaakt aan lichtmasten. Graag een toelichting van de wethouder.

PvdA beaamt het langdurige proces, maar er is nog geen budget voor uitvoering van de hele inrichting. Daarom is terecht gekozen voor quick wins, die vooral het belangrijke thema (verkeers)-veiligheid raken. Belanghebbenden zijn gehoord en hebben actief meegedacht over kortetermijnoplossingen. Als het budget alleen toereikend is voor verlichten en opschonen van de Hoofdstraat, dan heeft de PvdA daar geen bezwaar tegen, mits de wensen inzake het groen worden meegenomen in de herinrichting. Graag een toelichting hierop van het college.

CDA hoort D66 twee vragen stellen maar vraagt zich, gezien het stevige oordeel van D66, af of de reacties van andere fracties er nog toe doen. Het proces duurt wel lang, maar als dat nodig is gezien de vele belanghebbenden, dan moet dat zorgvuldig gebeuren. Graag een toelichting van B&W of het budget alleen voor de verlichting wordt ingezet. Anderzijds is met 50.000 euro is niet heel veel te realiseren qua inrichting, zeker niet in het hoogwaardige openbaar gebied van Emmen-centrum.

VVD erkent dat het herinrichtingsproces rond de Hoofdstraat-Zuid lang duurt. Zorgvuldigheid is echter wel geboden, zoals andere fracties aangeven. De VVD doet het college de suggestie voor extra budget door de parkeerplaatsen bij het oude postkantoor beter zichtbaar te maken.

PVV beaamt dat de houdbaarheidsdatum van de ‘quick’ wins voorbij is. Nergens blijkt echter dat het plan niet door zou gaan en evenmin dat de 50.000 euro aan drie lantaarnpalen zou zijn opgegaan. De PVV is benieuwd naar de reactie van de wethouder.

LEF! weet dat bij de uitgebreide behandeling in 2014 en 2017 van dit onderwerp, Wakker Emmen, PvdA, D66 en LEF! het erover eens waren dat in dit gebied snel reuring moest komen. Van quick wins is begin 2020 allang geen sprake meer, gezien de morele verplichting van de aanpak in samenhang met de rioleringswerkzaamheden. Of het budget voldoende is voor de realisatie, moet blijken uit de reactie van de wethouder. LEF! wil het tempo in de voortgang houden.

Reactie college

Wethouder Van der Weide memoreert dat alles begon met een verzoek van de ondernemers om de Hoofdstraat-Zuid opnieuw te inrichten. Hierop heeft het college het ontwerp naar voren getrokken. Het proces is goed en zorgvuldig doorlopen en was niet ongebruikelijk lang. Daar de gemeente geen geld heeft voor het overeengekomen ontwerp, zijn enkele investeringen naar voren gehaald als quick wins. Voor 50.000 euro is niet zo heel veel in te richten, maar het is meer dan drie lantaarnpalen. Na overleg met de betrokkenen lag de prioriteit bij openbare verlichting. Over het resterende besteding was meer discussie: die fase had inderdaad sneller gekund. B&W hebben een schouw uitgevoerd met de ondernemers, de bevindingen zijn in de collegebrief van eind 2019 gedeeld.

Tweede termijn

VVD meldt dat in de tussentijd Derksen & Derksen en De Drommedaar nog in verbouwing zaten. Dit heeft de voortgang mogelijk ook beïnvloed.

D66 wilde niet de indruk wekken dat de meningen van andere fractie er niet toe deden, anders was dit punt ook niet geagendeerd. Het was D66 ook duidelijk dat met het budget niet de complete inrichting was te realiseren – goed dat dit is bevestigd. De fractie wacht het verdere verloop af.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen gezamenlijke raadscommissie van 13 januari 2020

LEF! corrigeert dat niet LEF! én D66, maar alleen D66 stuk 11E wilde agenderen.

Voorzitter Huttinga stelt vast dat de notulen van 13 januari 2020 met deze wijziging worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Geen opmerkingen.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga sluit de vergadering om 21.23 uur onder dankzegging.